

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted]

Datum

27 maart 2024

Kenmerk

DGA / 52312843

nota

Aanpassen landelijke maatregelen vogelgriep

Kopie aan

Bijlage(n)

4

Parafenroute

[Redacted]

Aanleiding

Op 22 april 2024 heeft de deskundigengroep dierziekten een inschatting gemaakt van de kans op besmetting met hoogpathogene vogelgriep (HPAI) op een pluimveebedrijf. Deze beoordeling wordt mede gebruikt om na te gaan of in de huidige situatie het beleid kan worden aangepast. Met deze nota wordt u geïnformeerd over deze risicobeoordeling en wordt geadviseerd over de ophok- en afschermplicht, het bezoekersverbod, het tentoonstellingsverbod en het afvoeren van eieren en mest van bedrijven die besmet zijn met laagpathogene vogelgriep (LPAI). De bijgevoegde kamerbrief is ambtelijk afgestemd met het ministerie van VWS (PM).

Geadviseerd besluit

1. De ophok- en afschermplicht in de laatste drie regio's (7, 10 en 19) in te trekken en bijgevoegde regeling en de bijbehorende toelichting daartoe te ondertekenen en akkoord te gaan met het publiceren van bijgevoegd persbericht en brief te sturen aan de Tweede Kamer;
2. Het bezoekersverbod aan te passen en bijgevoegde regeling en toelichting daartoe te ondertekenen;
3. Het huidige tentoonstellingsverbod te versoepelen en daartoe met belanghebbenden en NVWA te overleggen hoe die versoepeling op korte termijn het beste vormgegeven kan worden;
4. Voortaan geen beperkende maatregelen voor eieren en mest van bedrijven met laagpathogene vogelgriep (LPAI) meer op te laten leggen door de NVWA.

Ontvangen BPZ

Kernpunten

Ophok- en afschermplicht

- Gezien deze nieuwe risicobeoordeling van de deskundigen, is het veterinair verantwoord om de ophok- en afschermplicht in de Gelderse Vallei en de Peel (de regio's 7, 10 en 19, zie de bijlage voor de regio-indeling) in te trekken. De afschermplicht was in deze regio's alleen nog van kracht voor houders met meer dan 250 fazanten, loopvogels en sierwatervogels.
- Met het bijgevoegde persbericht en de brief aan de Tweede Kamer maakt u de versoepeling kenbaar.

Bezoekersverbod

- In de afgelopen jaren heeft er een aantal wijzigingen plaatsgevonden in het bezoekersverbod, omdat het risico van besmettingen steeds verder afnam en er in het veld om relevante uitzonderingen werd gevraagd.
- In bijgevoegde regeling staat opgenomen dat bezoek alleen is toegestaan, mits wordt voldaan aan het hygiëneprotocol en het bezoek wordt geregistreerd. Het hygiëneprotocol wordt door de NVWA aangepast.
- Ook wordt een omissie hersteld om de handhaafbaarheid van het verbod te verbeteren: houders worden verplicht de registratie drie maanden vanaf het tijdstip van het bezoek te bewaren.
- In het herziene bezoekersverbod wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen pluimveedichte en niet-pluimveedichte regio's, omdat het betreden van de stal met het gewijzigde hygiëneprotocol veterinair verantwoord is.

Tentoonstellingsverbod

- Sinds 26 oktober 2021 geldt een tentoonstellingsverbod voor risicovogels (Kamerstuk 28807, nr. 239).
- KleindierNed heeft al meerdere malen om versoepelingen gevraagd. Tentoonstellingen zijn volgens hen van essentieel belang voor de hobbyfokkerij en behoud van zeldzame rassen.
- Zowel KleindierNed als Kleindier Liefhebbers Nederland hebben recent hierover een brief gestuurd aan u waarin ze aangeven teleurgesteld te zijn dat er geen stappen worden ondernomen om het tentoonstellingsverbod af te schalen.
- De Deskundigengroep Dierziekten geeft aan dat de kans op een besmetting tijdens een tentoonstelling of de kans op aanwezigheid van een besmette vogel op een tentoonstelling erg klein is, maar dat de consequenties van een besmetting erg groot zijn.
- Er nemen namelijk dieren van veel verschillende locaties deel aan een tentoonstelling. Een eventuele besmetting zou veel werk voor de NVWA opleveren en ook een risico voor het moeten instellen op veel beperkingsgebieden opleveren.
- De kans op een besmetting is nu echter laag en daarom is het advies een versoepeling van het tentoonstellingsverbod door te voeren.
- Het advies is wel om eerst met belanghebbenden en NVWA te overleggen hoe die versoepeling er uit zou moeten zien rekening houdend met het feit dat ondanks de kleine kans op besmetting de gevolgen groot kunnen zijn.

- Op basis van dat overleg zal u op korte termijn geadviseerd worden over hoe de regelgeving op dit punt concreet aangepast kan worden.

Mest en eieren LPAI

- Het is staand beleid dat een stal in een pluimveedicht gebied (regio 7, 10, 19) waar het LPAI virus circuleert geruimd wordt om verdere verspreiding van het virus in deze gebieden te voorkomen.
- In een pluimvee-arm gebied wordt de stal echter niet geruimd, maar alleen geblokkeerd. Er worden echter wel eieren en mest geproduceerd.
- De Europese regels stellen op basis van een risicobeoordeling van EFSA geen beperkingen aan de eieren en mest van een met LPAI besmet bedrijf.
- Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek (BuRO) van de NVWA geeft aan dat er geen significant risico is voor de volksgezondheid door de consumptie van (rauwe) eieren afkomstig van pluimvee dat positief is getest op LPAI. BuRO merkt hierbij op dat het conform het advies van het Voedingscentrum altijd verstandig is eieren alleen goed gegaard te eten.
- Gezien deze risicobeoordeling is het logisch beperkende maatregelen wat betreft de verwerking van tafeleieren in het vervolg niet meer toe te passen. Dezelfde strategie kan worden toegepast op mest, de mest uit een stal met dieren met die besmet zijn met LPAI kan regulier worden aangewend. Het zou ook niet logisch zijn als Nederland wel beperkende maatregelen zou hebben voor eieren en mest als de Europese regels wel toestaan dat eieren en mest regulier afgezet mogen worden.
- Dit betekent dat er alleen beperkende maatregelen zullen gelden voor het vervoer van levende kippen uit een stal waar het LPAI virus circuleert.